

Що говорить Біблія про Реформацію?

Місія європейських реформаторів полягала в тому, щоб зробити Біблію доступною для будь-якої людини. Заради цього вони ризикували всім і нерідко віддавали і своє життя.

Ростислав Волкославський – доктор богослов'я, професор Українського гуманітарного інституту: “В 16-е століття, коли Біблія була [доступна в Європі] виключно на латинській мові, реформатори беруться за те, щоб дати Біблію народам. До цих мудрих людей можна причислити Яна Гуса, Мартина Лютера, Філіппа Меланхтона, Цвинґлі і др. Вони були не тільки розумними для свого часу, але й морально чистими, мали дуже сильні духовні порухи, щоб, ризикуючи своїми життями, донести до населення біблійську істину, в якій так потребував людина”.

Біблійна книга пророка Даниїла розповідає про події та людей, які перевернуть світову історію. Професор Волкославський вважає, що сказано там і про європейське Середньовіччя.

Ростислав Волкославський – доктор богослов'я, професор Українського гуманітарного інституту: “Слово Божє передбачило, що буде така епоха в історії, яка підніме всю Западну Європу, вколыхне весь світ і буде мати наслідки до кінця всесвітньої історії. Коли ми з вами відкриваємо Даниїла 11:13-35. В цій главі п'ять раз згадується слово «розумний», «мудрий», яке має стосунок до багатьох народів. Цими мудрими і розумними, безсумнісно, були реформатори, які змогли відкрити людям Священне Писання”.

Історики кажуть, що і на українських землях Реформація спонукала перекладати Слово Божє доступною мовою. Це і Пересопницьке Євангеліє, і Острозька Біблія.

Віктор Хаустов – пастор Української лютеранської церкви в м. Харкові: “Хоча, як ми бачимо, українські етнічні

протестантські церкви після епохи Реформації не склалися, але тим не менше, історики, такі, як Іван Огієнко та Михайло Грушевський виділяють вплив Реформації на українську людину, в першу чергу – зацікавленості духовними справами і в перекладах Біблії на живу народну мову. Такими прикладами є Пересопницьке Євангеліє, яке було перекладене з лютеранського Євангеліє Секлюціана, з польської мови. Також, саме в цю епоху в 1581 рік Іван Федоров друкує Острозьку Біблію за зразком Лютерової Біблії, або, як ми побачимо, Біблії Якова в Британії”.

Реформація почалася з Божої книги. Щоб зрозуміти Слово Боже, необхідно його вивчати та викладати іншим.

Михайло Черенков – доктор філософських наук, міжнародний директор організації “Місія Євразія”: “Для мене як для освітянина і науковця перш за все реформація змінює ставлення до книги. Тобто фактично реформація це культура книги, це культура Біблії. І все починається звідси. Коли люди починають читати Біблію, тоді вони думають, а як нам її розуміти найкращим чином? Нам треба вчитися. Вчитися читати, потім вчитися розуміти, вчитися інтерпретувати, вчитися викладати. Спочатку вчитися, потім викладати”.

Представники русинської еліти того часу також ставали послідовниками реформаторів. Зокрема Михайло Грушевський зазначає, що шляхта Речі Посполитої приймала кальвінізм і соцініанство.

Віктор Хаустов – пастор Української лютеранської церкви в м.Харкові: “Серед учнів Лютера і Меланхтона були українці. Це Станіслав Оріховський, знаний гуманіст, який виступав проти celibату священства, який сам жив у Лютера, навчаючись в університеті в Вітенберзі, і який взяв великого впливу реформації, навіть підтримував лютеранство, хоча згодом повернувся до традиційного католицизму. Він відомий як автор багатьох віршів і багатьох прозових творів. Мартін Кравицький також певний час був другом і учнем Філіпа Меланхтона. Якщо ми

розгорнемо книгу Михайла Грушевського «Історія протестантизму в Україні», то побачимо там великі списки місцевості на Західній Україні від Закарпаття до Поділля, включаючи Галичину і Волинь, ми бачимо, що часом шляхта переходила на протестантизм, це було лютеранство, це був кальвінізм”.

Біблія показує, що в основі правдивих реформ завжди лежить повернення до Божого пророчого слова. Чимало європейських народів прийняли Реформацію та доклали зусиль з розповсюдження її ідеалів. Протестанти вірять, що такий міжнародний рух не міг відбутися без участі Всевишнього.

Ростислав Волкославський – доктор богослов’я, професор Українського гуманітарного інституту: “В 11 главе Даниила написано «многих они вразумят» и действительно, великая Реформация XVI века всколыхнула всю Европу. Целые народы и государства приняли Реформацию: Англия, Швеция и Дания, Нидерланды, Финляндия и прибалтийские страны. Рыцари, знатные ученые люди, некоторые гуманисты стали на сторону Реформации. Таким образом, реформаторы получили помощь, как и написано в 11 главе: «будут иметь некую помощь»”.

Там, де є оригінал, бувають і підробки. Пророцтво Даниїла попереджає, що не всі підтримають духовні реформи з позитивних мотивів. Корисливі цілі та насильницькі методи окремих діячів плямували авторитет реформаційного руху.

Ростислав Волкославський – доктор богослов’я, професор Українського гуманітарного інституту: “Также сказано, что «многие присоединятся к ним притворно». Этот момент тоже имел место в истории реформации, потому что враг всегда старается помешать тому делу, которое делает Господь; фальсифицировать те истины, которое Бог дает через Свое святое Слово. Поэтому поднялись мятежные революционеры того времени, такие фанатики, как [Томас] Мюнцер. Они совершенно не руководствовались Священным Писанием”.

Духовні реформи вимагають і здорового ставлення до

авторитетів, земної влади, і культури тлумачення Святого Письма.

Михайло Черенков – доктор філософських наук, міжнародний директор організації “Місія Євразія”: “Коли люди починають читати Біблію і тлумачити її в довільний спосіб, починається не тільки свобода, починається конфлікт інтерпретації, починається те, що можна назвати і суб’єктивізмом і волюнтаризмом і починаються вже бійки навіть за те хто ж власне є пастором, кожен сам собі пастором стає. І власне звідтіля вже не так далеко до нашого часу, який ми називаємо секулярним часом. Коли критика церкви досягає від Лютера до нашого часу такої сили, такої тотальності, що власне від церкви, від святого як такого, від традиції як такої нічого не залишається. Якщо я відкриваю Біблію і не звертаю уваги на жодні авторитети і традиції, які можуть мене спрямовувати правильним чином, налаштовувати на правильний стан, на правильний пієтет перед цією книгою, то я можу вчитувати там все що завгодно”.

Незважаючи на всі помилки людей, рух біблійних реформ приніс багато добрих плодів і триває далі.

Ростислав Волкославський – доктор богослов’я, професор Українського гуманітарного інституту: “Пять великих принципів, которые поставила Реформация, живы и будут востребованы в конце истории мира. И, как говорит Библия, «вся земля осветится от славы Божьей»”.

**Максим Балаклицький, Оксана Соловйова, Олександр Федоров,
Даниїл Чипчар, “Вісті надії”**